

Medlem af Inatsisartut, Jens Napätök
Naleraq
Her/

Svar på § 37-spørgsmål nr. 77/2026

19-05-2026

Sagsnummer: 2026 – 9245
Akt nr.: 26477562

I medfør af Inatsisartuts forretningsorden § 37 stk. 1, har du fremsat spørgsmål til Naalakkersuisut vedrørende salg af frossent kød fra fangere. Spørgsmålet er henvist til besvarelse hos mit område.

Postboks 269
3900 Nuuk

Tlf. (+299) 34 50 00

Fax (+299) 34 63 55

E-mail: apn@nanoq.gl

www.naalakkersuisut.gl

Spørgsmål 1. Kan Naalakkersuisut oplyse, hvilke gældende regler der i dag forhindrer eller begrænser fangere og jægere i at nedfryse lovligt fanget vildt med henblik på senere salg som frostvarer i Grønland?

Svar:

Området er blandt andet reguleret af Inatsisartutlov nr. 24 af 28. november 2019 om fødevarer (Fødevareloven) samt af Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 21 af 27. juli 1998 om levnedsmiddelvirksomheder (Fødevarerbekendtgørelsen). Fødevareloven stiller krav til, at tilvirkning (herunder nedfrysning), opbevaring, transport og forhandling af fødevarer i erhvervsmæssigt øjemed ikke må påbegyndes, før der er sket registrering hos de kompetente myndigheder. Loven hjemler derudover, at der kan fastsættes regler om flere forhold vedrørende fødevarerhygiejne m.m. Disse bestemmelser er samlet i Fødevarerbekendtgørelsen, der siger, at virksomheder, der erhvervsmæssigt tilvirker, opbevarer, transporterer eller forhandler levnedsmidler skal være godkendt hertil. I bekendtgørelsen er der herudover særskilte bestemmelser for salg på brætterne. Her må kun sælges ferske varer, dvs. at enhver form for tilvirkning er forbudt.

Gennem flere år har der dog været dispenseret fra reglerne for salg på brætterne, således at der gerne må sælges frosne, tørrede og saltede varer. Her er der således mulighed for, at fangere kan sælge nedfrosset kød uden krav om myndighedsgodkendelse.

Forudsætningen for salg af frosne varer på brætterne er dog, at reglerne om fangst og jagttider overholdes. Det betyder, at frosne varer fortsat kun må sælges inden for den gældende jagtperiode jf. Inatsisartutlov nr. 34 af 13. juni 2023 om fangst og jagt. Der kan dog være forskelle, som man skal være opmærksom på. I forhold til rendyr og moskusokser er indhandling og salg af moskusokser og rendyr på brættet kun tilladt i de gældende fangstperioder, samt maksimalt 3 kalenderdage efter fangstperiodens afslutning. Der kan også være begrænsning af muligheder for salg afhængig af art samt om du har erhvervsjagtbevis.

For at opsummere svaret er det muligt for fangere at sælge nedfrosset vildt under visse betingelser, enten via godkendelse som fødevareraktivitet, eller via salg på brættet, dog under hensyntagen til gældende jagtperioder og andre betingelser.

Spørgsmål 2. Finder Naalakkersuisut det hensigtsmæssigt, at lovligt fanget vildt i visse tilfælde kan sælges som frisk vare umiddelbart efter fangst, men ikke må nedfryses og sælges senere, selv om hurtig nedfrysning ofte kan bevare kvalitet, mindske madspild og sikre bedre udnyttelse af ressourcen?

Svar:

Det er korrekt, at hurtig nedfrysning kan bevare kvaliteten af kød. Det forudsætter dog, at nedfrysningen ikke bare foregår hurtigt, men også at kødet og udstyret, herunder emballage er i orden i fødevarerhygiejnisk henseende og at der er styr på temperatur og holdbarhed.

Enhver form for tilvirkning, herunder nedfrysning af kød, medfører en betydelig øget risiko i fødevarerhygiejnisk henseende. Dette er årsagen til, at der stilles krav i lovgivningen der sikrer, at personer der arbejder med tilvirkning af fødevarer, har styr på fødevarerhygiejne, dvs. egenkontrol, rengøring, holdbarhed m.v. Dette har til hensigt at beskytte forbrugeren mod at blive syg af madvaren.

Årsagen til, at der alligevel tillades salg af visse former for tilvirkede fødevarer på brættet er, at der ikke er tale om en fødevarerisiko, og at der er tale om salg direkte til den endelige forbruger uden mellemlid. Forudsætningen er, at risikoen ved købet ligger hos forbrugeren - der kan således gælde lempeligere regler baseret på et tillidsforhold mellem sælger og køber.

Der kan som tidligere informeret være forskellige bestemmelser om hvem og hvor der må sælges kvoterede arter, hvorfor man selv skal holde sig ajour med disse.

Spørgsmål 3. Har Naalakkersuisut foretaget vurderinger af, om de nuværende regler medfører unødigt tab af indtægtsmuligheder for fangere og jægere, særligt i bygder og yderdistrikter med begrænsede afsætningsmuligheder?

Nej, Naalakkersuisut har ikke foretaget specifik vurdering af, om de nuværende regler medfører unødigt tab af indtægtsmuligheder for fangere og jægere, hverken i de større byer eller i yderdistrikter.

Spørgsmål 4. Vil Naalakkersuisut redegøre for, om reglerne er baseret på konkrete sundhedsfaglige risikovurderinger under grønlandske forhold, eller om reglerne i væsentligt omfang bygger på standarder udviklet til større industriproduktion?

Uanset om en fødevarer produceres og sælges i stor eller lille skala, vil det være de samme hygiejnemæssige kriterier og faktorer, der gør sig gældende, da de er baseret på videnskab. En fødevarer skal som udgangspunkt altid være i hygiejnisk god stand og egnet til menneskeføde i salgsøjeblikket. Hvis man skal diskutere det hensigtsmæssige i de gældende regler, skal man derfor ikke tale om hygiejnemæssige standarder, men derimod om hvilken risiko man er villig til at løbe, og hvilket niveau af kontrol man politisk ønsker sig med sagsområdet. Det drejer sig ikke bare om de fødevarerhygiejniske aspekter, men også om håndhævelse af kvoter, fangst- og jagttider, hvem der må sælge mm.

Skal man lave risikovurderinger, giver det derfor mest mening at se på, hvor stor fødevarerhygiejnisk og sundhedsmæssig risiko der er forbundet med en given aktivitet samt hvor mange mennesker, der i værste fald vil kunne blive påvirket hvis det går galt.

Man skal ligeledes tale om, i hvor høj grad man vil lægge ansvaret for at sikre sig sunde fødevarer på den enkelte borger/forbruger.

Spørgsmål 5. Agter Naalakkersuisut at undersøge mulighederne for en særlig grønlandsk ordning, hvor lovligt fanget vildt kan nedfryses og sælges under enkle og sikre krav til hygiejne, mærkning, temperatur og sporbarhed?

Der er pt et arbejde i gang med at opdatere den grønlandske fødevarelovgivning. I den forbindelse lægges der nu op til, at det bliver en fast del af reglerne, at man lovligt kan sælge nedfrosset kød på brætterne uden at der skal dispenseres – dog fortsat inden for de gældende fangst- og jagtperioder og andre vilkår der stilles. Der er som tidligere nævnt også mulighed for, at fangere og jægere ansøger om godkendelse som fødevarevirksomhed, og derved opnå mulighed for salg af frosset kød udenfor brætterne. Dette kræver dog efterlevelse af en række krav jf. Fødevarebekendtgørelsen.

Spørgsmål 6. Vil Naalakkersuisut oplyse, hvilke økonomiske og forsyningsmæssige gevinster der potentielt kan opnås ved at give fangere bedre mulighed for lovligt salg af frostvarer, herunder mindre madspild, bedre udnyttelse af fangst og mere stabil adgang til lokal mad?

Naalakkersuisut kan ikke oplyse hvilke økonomiske og forsyningsmæssige gevinster der potentielt kan opnås, da der ikke foreligger en udredning omhandlende bedre muligheder for lovligt salg af frostvarer.

Spørgsmål 7. Vil Naalakkersuisut oplyse, hvad det vil koste at gennemføre en udredning af mulighederne for at tillade nedfrysning og salg af lovligt fanget vildt som frostvare, herunder vurdering af fødevarerikkerhed, hygiejnekrav, mærkning, sporbarhed, lokale frysefaciliteter samt økonomiske konsekvenser for fangere, jægere og forbrugere?

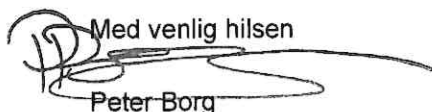
Da det allerede er tilladt under visse forhold og betingelser jf. fødevarelovgivningen, vil spørgsmålet ikke blive besvaret hvad angår de fødevarerikkerhedsmæssige aspekter.

Hvad angår mærkning og sporbarhed har departementet ikke kendskab til hvad det vil koste at gennemføre en udredning.

Spørgsmål 8. Vil Naalakkersuisut særskilt oplyse, om en sådan udredning kan gennemføres inden for eksisterende bevillinger, eller om der efter Naalakkersuisuts vurdering kræves særskilt finansiering?

Departementet har ikke afsat midler til en udredning som nævnt under spørgsmål 7, og har p.t. ingen ressourcer eller planer om særskilt finansiering hertil.

Med venlig hilsen

Peter Borg

Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst, Landbrug og Selvforsyning